

MTK Häme

Toimintakertomus 2025

MTK Häme

MTK Häme ry

**Yhteystiedot:
Vanajantie 10B, 13110 Hämeenlinna
hame@mtk.fi**

MTK Häme toimintakertomus vuodelta 2025

Sisällys

Sisällys.....	2
1. Puheenjohtajan katsaus.....	3
2. Yleistä maa- ja metsätaloudesta Suomessa ja Hämeessä vuonna 2025	4
3. Toiminnan strategia.....	7
4. Tavoitteiden toteutuminen: miten onnistuimme?	8
5. Toimenpiteet.....	12
6. Valiokunnat ja työryhmät	20
7. Muu yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja viestintä.....	23
8. Liiton hallinto	25
9. Liiton käynnissä olleet hankkeet ja niiden toiminta lyhyesti	29
10. Liiton ja yhdistysten jäsenet.....	30
11. Etelä-Hämeen maakuntarahasto	31
12. Maataloustuottajain Etelä-Hämeen säätiö	31
13. Liiton talous	32

1. Puheenjohtajan katsaus

Vuosi 2025 oli MTK Hämeelle vaativa, mutta samalla merkityksellinen. Maatalouden ja metsätalouden toimintaympäristö jatkoi nopeaa muutostaan ja epävarmuus heijastui vahvasti jäsentemme arkeen. Juuri näissä oloissa MTK:n tehtävä edunvalvojana, keskustelun avaajana ja yhteiskunnallisena vaikuttajana korostui entisestään.

Maatalouden kannattavuus pysyi keskeisenä huolenaiheena. Tuotantokustannusten nousu, markkinoiden epävakaus ja sääntelyn lisääntyminen asettivat viljelijät koetukselle. MTK Häme toi määrätietoisesti esiin alueemme viljelijöiden näkemyksiä ja vaatimuksia niin alueellisessa kuin valtakunnallisessa päätöksenteossa.

Kotimaisen ruoantuotannon merkitys huoltovarmuudelle ja ruokaturvalle nousi vahvasti esiin eikä sen tärkeyttä voi liikaa korostaa. Maatilojen toimintakyky poikkeusoloissa on entistäkin tärkeämpi kysymys. Tarvitaan yhteistyötä viranomaisten, huoltovarmuusorganisaation ja elintarvikeketjun toimijoiden kanssa, jotta maatilat voivat tuottaa ruokaa myös kriisitilanteissa. Samalla on tärkeää, että varautumisen edellytykset kuten kannattava tuotanto, investointimahdollisuudet ja toimiva infrastruktuuri ovat kunnossa jo normaalioloissa.

Maanomistajan asemaan liittyvät kysymykset olivat myös keskiössä. Kestävä maankäyttöä tukeva omaisuudensuoja edellyttävät päätöksentekoa, joka perustuu tietoon ja maanomistajien kuulemiseen. MTK Häme puolusti johdonmukaisesti jäsentensä oikeuksia ja vastuullista maankäyttöä sekä oli huolissaan niin sanotun harmaan suojelun yleistymisestä.

Vuoden aikana jatkui myös valmistelu seuraavaa EU:n maatalouspolitiikan ohjelmakautta varten. Tuleva CAP-kausi määrittää pitkälle sen millaisilla ehdoilla suomalainen maatalous toimii 2030-luvun alkupuolella. MTK Hämeen näkökulmasta valmistelussa on keskeistä, että tukijärjestelmä tukee aidosti aktiivista ruoantuotantoa ja mahdollistaa maatilojen kehittämisen. Seuraavaa ohjelmakautta valmisteltaessa on tärkeää kuulla viljelijöitä ja hyödyntää nykykauden kokemuksia. Hallinnollisen taakan keventäminen ja tukijärjestelmien toimivuus vaikuttavat suoraan viljelijöiden arkeen.

Yhdistysten ja luottamushenkilöiden työ oli jälleen toiminnan selkäranka. Paikallisyhdistysten aktiivisuus, puheenjohtajien ja sihteerien sitoutuminen sekä heidän merkittävä työpanoksensa mahdollistivat vaikuttavan edunvalvonnan koko Hämeen alueella. Haluan esittää lämpimät kiitokset kaikille, jotka antoivat aikaansa ja osaamistaan yhteisen asian hyväksi.

Vuodenaikana panostimme myös viestintään ja vuoropuheluun. On tärkeää, että maaseudun ääni kuuluu yhteiskunnallisessa keskustelussa selkeänä ja asiallisena. Yhteistyö viranomaisten,

päätäjien ja sidosryhmien kanssa vahvisti MTK Hämeen roolia luotettavana ja rakentavana toimijana omalla alueella.

Katson tulevaan luottavaisesti, vaikka haasteet eivät ole vähenemässä. Yhdessä toimien, toisiamme tukien ja jäsentemme etua määrätietoisesti ajaen, MTK Häme on valmis vastaamaan tulevaisuuden vaatimuksiin.

Lassi-Antti Haarala, puheenjohtaja

2. Yleistä maa- ja metsätaloudesta Suomessa ja Hämeessä vuonna 2025

Ruokamarkkinat, viljelyalat, rakenne, investoinnit

Kansainvälisen kaupan ja talouden epävarmuus jatkui. Vuotta 2025 leimasi Yhdysvaltain presidentiksi uudelleen nousseen Donald Trumpin arvaamattomuus sekä geo- että kauppapolitiikassa, erityisesti eriaisteiset tullimääräykset, joita vuoden mittaan sekä asetettiin että peruttiin. Suomen elintarvikemarkkinoita koskevaa keskustelua hallitsi alkuvuonna kaupassa tyhjyyttä ammottavat naudan jauheliha-hyllyt. Naudan jauheliha-kysyntä on ollut pitkään selvästi suurempaa suhteessa muihin lihalajeihin osittain edullisemmän hinnan vuoksi. Vuoden 2025 alussa kysyntä- ja tarjontatilannetta tasapainottaneet pakkasvarastot alkoivat kuitenkin olla matalalla tasolla ja laskevista eläinmääristä aiheutuvat tarjontarajoitteet näkyivät kauppojen hyllyillä.

Keskimääräinen inflaatio vuonna 2025 oli vain 0,3 %. Elintarvikkeiden ja alkoholituotteiden hinnat olivat vuoden lopussa noin 2 % korkeammalla edelliseen vuoteen verrattuna. Silti yksittäisten elintarvikkeiden hinnoissa tapahtui huimaa nousua. Mm. naudan- ja vasikanlihan hinnat kallistuivat keskimäärin 12 prosenttia edellisvuodesta, suklaan 20 prosenttia ja kahvin peräti 29 prosenttia. Sokeri halventui 14 prosenttia. *(Tilastokeskus: Kuluttajahintaindeksi 2025)*

Päivittäistavarakaupan elintarvikemyynnin kasvu jatkui maltillisena vuonna 2025. Elintarvikkeiden myynnin arvo nousi vuonna 2025 maltilliset 2,5 prosenttia. Myynnin arvoa kasvattivat sekä hintojen nousu että myydyn määrän kasvu. Elintarvikemyynti kasvoi hieman päivittäistavarakaupan kokonaismyyntiä nopeammin. Tuoteryhmistä erityisesti hedelmien ja marjojen myynnin arvo kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna. Hedelmiä ja marjoja myytiin myös määrällisesti enemmän hintojen noususta huolimatta. Valmisruuan myynnin pitkään jatkunut kasvu taittui. *(PTY: Ruokakaupan vuosi 2025).*

Luomutuotteiden myynti kääntyi Suomessa maltilliseen 2 prosentin kasvuun vuonna 2025 neljän haastavan vuoden jälkeen ja sen arvo oli 342 miljoonaa euroa. Kasvua vauhdittivat erityisesti maito, hedelmät, vihannekset ja luomuliha, ja markkinaosuus päivittäistavarakaupassa vakiintui 1,8 prosenttiin. *(Pro Luomu: Luomumyynni v. 2025)*

Suomen elintarvikeviennin arvo oli noin 2,4 miljardia euroa, missä kasvua oli edellisvuoteen verrattuna viisi prosenttia. Noin puolet siitä selittyy hintojen nousulla. Orpon hallitusohjelmassa tavoitellaan vuoteen 2031 mennessä viennin tuplaantumista noin 4,2 miljardiin euroon, mikä

edellyttäisi noin 10–12 prosentin kasvua vuodessa. Vahvinta kasvua tapahtui meijerituotteiden viennissä. *(Tulli, Elintarviketeollisuusliitto)*

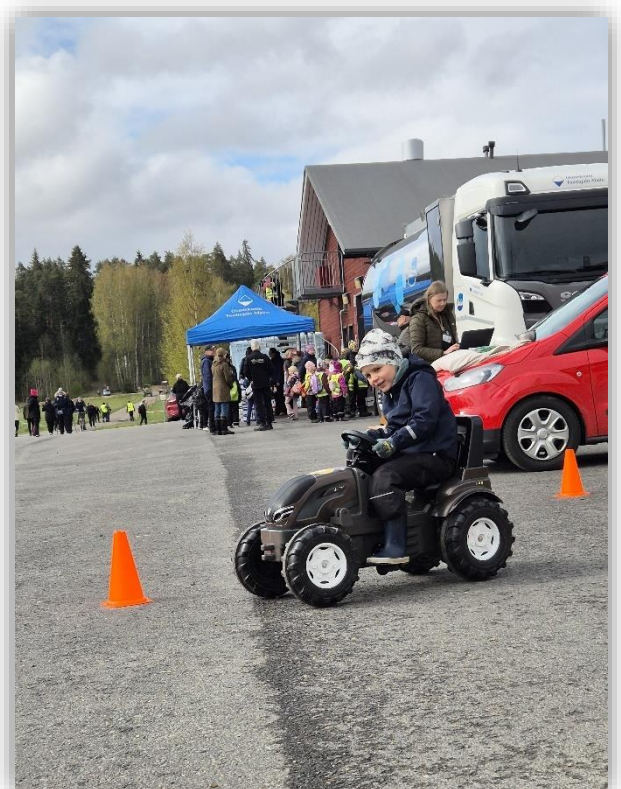
Kotitaloudet olivat edelleen varovaisia kulutuskäyttäytymisessään. Vaikka ostovoima on selvästi kohentunut, epävarmuus taloudesta, työllisyydestä ja maailmapoliittisesta tilanteesta, jarruttivat kuluttajien ostohaluja. Tämä näkyi myös ruokamarkkinoilla. *(PTT: Ennusteet/Maa- ja elintarviketalous-syksy 2025)*

Maatalouden heikko kannattavuus on edelleen koko tuotannonalan suurin huolenaihe, vaikka pientä valoa olikin näkyvissä. *Luonnonvarakeskuksen* kannattavuuskirjanpitotulosten perusteella ennuste maatalouden kannattavuuskertoimelle vuonna 2025 on 0,47 %, kun vuonna 2024 kannattavuuskerroin oli 0,33 %. Tuotantosuunnista heikoiten pärjäisivät kasvinviljely- ja sikatilat, joilla kannattavuus ennusteen mukaan laskee.

Maatalouden tuotantovälineiden ostohinnat laskivat *Tilastokeskuksen* mukaan keskimäärin 0,5 % vuodesta 2024 vuoteen 2025. Maatalouden tuotantotarvikkeet ja palvelut maksoivat 1,3 % vähemmän, kun taas investoinnit maksoivat 1,0 % enemmän kuin vuotta aiemmin.

Maatalouden tuottajahinnat nousivat keskimäärin 3,9 % vuodesta 2024 vuoteen 2025. Lihan ja eläintuotteiden hinnat nousivat 6,9 %, kun taas kasvituotteiden hinnat laskivat 1,4 %. Eniten nousi naudanlihan tuottajahinta, jossa kasvua edellisen vuoteen verrattuna oli 13 %. Maidon tuottajahinnan korotus oli 10 %. Sika- ja siipikarjanlihassa tuottajahinnat sen sijaan laskivat. Karitsanlihassa tuottajahinnan muutokset olivat pieniä. Viljan tuottajahinnat laskivat reippaasti. Voimakkain lasku kohdistui tavanomaisen elintarvikekauran (-13 %) ja rukiin (-11 %) hintaan. Leipävehnän tuottajahinta laskee 9 %. Luomuelintarvikekauran hinta puolestaan nousi peräti 27 %. Myös rypsin ja rapsin hinnat kasvoivat edellisvuodesta kahdeksan prosenttia. Ruokaperunan hinta laskee viisi prosenttia. *(Luonnonvarakeskus: Maatalous- ja puutarhatuotteiden tuottajahinnat 2025)*

Tilalukumäärässä laskua oli edelliseen vuoteen verrattuna vajaa kaksi prosenttia. Luken ennakkotiedon mukaan Kanta-Hämeessä tiloja oli 1571 ja Päijät-Hämeessä 1510. Edellisenä vuonna molemmissa maakunnissa oli yhteensä 3136 tilaa. Noin 80 % tiloista päätuotantosuunta oli kasvinviljely. Päijät-Hämeessä kotieläintuotantoa harjoittavia tiloja on hieman enemmän kuin Kanta-Hämeessä. Maitoa tuotetaan Kanta-Hämeessä 86 tilalla ja Päijät-Hämeessä 103 tilalla. Naudanlihantuotantoa tai muuta nautakarjataloutta harjoitti Kanta-Hämeessä 56 tilaa, Päijät-Hämeessä 60. Sikatiloja oli Kanta-Hämeessä 13 ja Päijät-Hämeessä 6. Lammas- ja vuohitaloutta harjoittavia tiloja oli yhteensä 42, joista Päijät-Hämeessä 22. Avomaan puutarhatuotantoa oli Kanta-Hämeessä 46 ja Päijät-Hämeessä 35 tilalla.

Kasvihuonetuotantotilojen määrä pysyi molemmissa maakunnissa samana kuin edellisenä vuonna. Luomutuotantoa harjoitettiin hämäläismaakunnissa yhteensä 229 tilalla, mikä on hieman yli 9 % kaikista tiloista. Luomutilojen keskimääräinen tilakoko oli Hämeessä 78,4 hehtaaria, kun se muuten oli Hämeessä 64 hehtaaria.

Maatalouden investoinneissa oli myönnettyjen investointitukipäätösten perusteella suuria eroja maakuntien välillä. Investointitukea myönnettiin lähes kaksi kertaa enemmän Kanta- kuin Päijät-Hämeeseen. Investointituen yhteenlaskettu määrä oli hieman yli 2,9 miljoonaa euroa ja tukea myönnettiin 92 hankkeelle. Kotieläintalouden ja erityisesti lypsykarjatalouden investoinneissa näkyi vilkastumista. Ympäristön tilaa edistäviä investointeja oli edelleen paljon. Nuoren viljelijän avustustukia myönnettiin 25 tilalle yhteensä 940 000 euroa. Maatalousyrittäjien keski-ikä on ollut Suomessa ja kaikkialla EU:n alueella nousussa. Hämeessä keski-ikä vuonna 2025 oli 55 vuotta, kun se edellisenä vuonna oli 54 vuotta.

Vuonna 2025 pelloilta korjattiin Suomessa tavanomainen viljasato. Vaikka ohran sato jäi yli 10 prosenttia keskimääräistä pienemmäksi, vastaavasti vehnän ja kauran satomäärät olivat keskimääräistä suurempia. Rukiin sato riitti kattamaan kotimaisen käyttötarpeen. Sokerijuurikkaasta korjattiin viimeisen kymmenen vuoden vertailujaksolla hyvä sato. Luomutuotetun viljan osuus kokonaisviljasadosta oli hieman yli neljä prosenttia. Yksittäisistä viljalajeista luomukauran sato kattaa kuitenkin jo yli 10 % kokonaistuotannosta.

Mallasohran viljely keskittyi edelleen voimakkaasti Kanta- ja Päijät-Hämeeseen, jossa viljelyala kattoi yli kolmanneksen koko Suomen mallasohran viljelyalasta (34,5 %) ja sadosta (36,4 %) vuonna 2025. Öljyhampun viljelyala moninkertaistui Suomessa vuonna 2025. Hämeen maakunnissa öljyhamppua viljeltiin noin 300 hehtaarilla. Sokerijuurikkaan viljelyala kasvoi edelleen hieman vuoteen 2024 verrattuna ollen 2300 hehtaaria. Herneen viljelyala oli 5000 hehtaaria, missä myös oli pientä kasvua. Kuminaa viljeltiin noin 1500 hehtaarilla. Perunan viljelyala oli noin 1000 hehtaaria. Kotimaan porkkanan viljelystä edelleen lähes neljännes tuotetaan Kanta-Hämeessä.

3. Toiminnan strategia

Toiminta-ajatus

Edistämme jäsentemme taloudellista ja sosiaalista hyvinvointia, maaseudun luonnonvarojen kestäväää käyttöä ja hoitoa sekä parannamme yksityisomaisuuden suojaa.

Visio

Hämeen maaseutu elää ja sen elinkeinot ovat kannattavia ja arvostettuja.

Strategiset linjaukset

1. Vahva yhteiskunnallinen vaikuttaja

- Maa-, ympäristö- ja riistapolitiikka on jäsentemme edun mukaista.
- Yrittäminen maaseudulla kiinnostaa ja kannattaa.
- Jäsenillemme on tarjolla kattavat hyvinvointi- sekä muut julkiset palvelut ja perusinfra, jotka mahdollistavat yrittämisen edellytykset myös maaseudulla.
- Yhteistyö eri viranomaisten, organisaatioiden ja päättäjien kanssa maaseudulla on toimivaa ja tuloksellista.

2. Markkinoilla on menestyttävä

- Jäsentemme tuotteiden ja palveluiden kysyntä sekä arvostus kasvaa niin kotimaassa kuin vientimarkkinoilla.
- Viljelijöiden neuvotteluasema paikallisessa ruokaketjussa paranee.
- Vihreän siirtymän tarjoamat uudet liiketoimintamahdollisuudet hyödynnetään jäsenten yritystoiminnassa monipuolisesti.

3. Järjestön voima on omaksi kokemisessa

- Järjestön jäsenyys kiinnostaa ja jäsenet tuntevat olevansa osa merkittävää järjestöä
- Jäsenyhdistyksemme ovat vahvoja ja aktiivisia vaikuttajia
- Nuoret ovat aktiivisesti mukana järjestön toiminnassa
- MTK Häme on kiinnostava ja motivoiva yhteisö luottamus- ja toimihenkilöille

4. Tavoitteiden toteutuminen: miten onnistuimme?

MTK Hämeen toimintasuunnitelma rakentuu kolmeen pääteemaan, joiden alle kuhunkin on mietitty pitkäkätähäimen tavoitteita, joita kohti toiminnallemme pyrimme. Osa tavoitteista on sellaisia, joihin voimme vaikuttaa suoraan ja osa taas sellaisia, joihin vaikutusmahdollisuutemme ovat vain välillisiä. Johtokunta arvioi liiton toteutunutta toimintaa suhteessa asetettujen tavoitteisiin numeerisesti asteikolla 1-5, jossa 1=tavoite on toteutunut heikosti ja 5=tavoite on toteutumassa erinomaisesti.

Maa- ja ympäristöpolitiikka on jäsentemme edun mukaista

Arvosana 4,4

Maa- ja ympäristöpoliittisen vaikuttamisen määrä liiton toiminnassa on kasvanut vuosi vuodelta. Sen merkitys on kasvanut sitä mukaa kun yksityiseen maanomistukseen kohdistuvat paineet yhteiskunnan taholta ovat lisääntyneet. Vuoden 2025 aikana korostuivat kaavoitukseen, erilaisiin infrahankkeisiin ja suojelutarpeisiin liittyvä koulutus, tiedotus, lausunnot ja neuvonta. Erityisen paljon huomiota sai mm. Gasgridin vetykaasuputkihanke ja maakuntakaavoitus. Hymppi-ryhmä on hyvä toimintamuoto ja sitä kautta yhteys paikalliseen kaavoitukseen ja muihin yksityistä maankäyttöä koskeviin asioihin pysyi ajantasaisena.

Yrittäminen maaseudulla kiinnostaa ja kannattaa

Arvosana 3,8

Yhdistyksiä kannustettiin vaikuttamistyöhön jakamalla kuntapäätjäoppaita ja kuntakohtaisia tietopaketteja maa- ja metsätalouden rahavirroista ja muista yrittäjyyttä kuvaavista luvuista. Maatalousyritykset ovat saaneet epävakaassa turvallisuustilanteessa sekä maakunta- että kuntatasolla selvästi enemmän huomiota kuin aikaisemmin. Heikosta taloustilanteesta huolimatta maatalousinvestoinneissa on tapahtunut Hämeessä pientä piristymistä. Myös toteutuneiden omistajanvaihdoksien määrään voidaan olla tyytyväisiä.

Jäsenillemme on tarjolla kattavat hyvinvointi- sekä muut julkiset palvelut ja perusinfra, jotka mahdollistavat yrittämisen edellytykset myös maaseudulla

Arvosana 3,9

Lomituspalvelut toimivat kohtuullisen hyvin ja yhteys palvelunjärjestäjään on hyvä. Työterveyshuollon järjestäytymisasteen eteen on liitossa tehty paljon työtä ja puitesopimuksien syntymiseen meillä on ollut iso rooli muiden MTK-liittojen kanssa. Tiestön heikko kunto sekä matkapuhelin- ja tietoliikenneyhteyksien huono kuuluvuus ovat kestoaiheita, joita on selvitetty jäsenkyselyillä ja ongelmia nostettu esiin mm. tiedotusvälineiden kautta.

Yhteistyö eri viranomaisten, organisaatioiden ja päättäjien kanssa yrittäjyyden edistämiseksi maaseudulla on toimivaa ja tuloksellista

Arvosana 4,5

Olemme mukana erilaisissa maakunnallisissa yhteistyö- ja ohjausryhmissä, joissa edustamme hämäläisiä maa- ja metsätalousyrittäjiä ja maanomistajia usein yhteistyössä metsänhoitoyhdistysten kanssa. Jokaisella hämäläiskansanedustajalla on oma kummimaatila. Suhteet päättäjiin ovat suorat. Yhteydenpito Hämeen ELY:n eri yksiköiden ja erityisesti maaseutuyksikön kanssa jatkui hyvänä. Maaseutuhallinnon YTA-alueisiin pidettiin yhteyttä mm. alkutuotannon varautumis- ja viljelijätukikoulutuksista. Liiton johtokunta toimi Hämeen ELY:n viljelijäraatina.

Jäsentemme tuotteet ja palvelut ovat haluttuja

Arvosana 4,4

Kuluttajat arvostavat kotimaista ruuantuotantoa, mutta käytännön valintoja ohjaa yhä ennen kaikkea hinta. Omavaraisuuden ja huoltovarmuuden merkitys on korostunut maailmanpoliittisen epävakauden myötä kaikkialla EU:n alueella, myös Suomessa ja Hämeessä. Avoimet maatilat – Taste of Häme -tapahtuma on vakiinnuttanut paikkansa heinäkuun toisena lauantaina ja monet alueen vaki- ja kesäasukkaat osaavat sitä jo odottaa. Kokkaa kotimaista – kampanja tavoitti kahdeksaluokkalaiset kotitalouden opiskelijat monissa alueen kouluissa ja sai paljon kiitosta sekä opettajilta että oppilailta. Lahden Yrityskylässä tavoitimme lukuvuonna 2024-2025 kuudesluokkalaisia oppilaita lähes kaikista Kanta- ja Päijät-Hämeen kunnista. Lisäksi tarjosimme Urjalan, Akaan, Valkeakosken ja Kuhmoisten kuudesluokkalaisille vastaavan yrittäjyyskasvatuskokemuksen Tampereen Yrityskylässä. Kuluttajatyössä MTK Hämeen toiminta on aktiivista ja näkyvää.

Viljelijöiden neuvotteluasema ruokaketjussa paranee

Arvosana 3,3

Viljelijöiden neuvotteluasema ruokaketjussa on ollut pitkään heikko, jonka parantamiseksi on tehty työtä etenkin lainsäädäntövalmisteluun vaikuttamalla. Liiton tasolla vaikutusmahdollisuudet ovat hyvin rajalliset. Elintarvikelaki puhutti järjestössä paljon. Lakiuudistus tuli lausunnolle vuoden lopussa. Vilja-alan suurin tuottajaorganisaatio ViljaTavastia toimii koko Suomen alueella, mutta sillä on jäsenenään paljon hämäläisiä kasvinviljelijöitä. Yhteydenpitoa sen ja muiden merkittävien alueen elintarvikeketjun toimijoiden kanssa pidettiin säännöllisesti. Päijät-Hämeen viljaklusterin yrityksiin yhteydet olivat välittömät ja suorat.

Vihreän siirtymän tarjoamat uudet liiketoimintamahdollisuudet hyödynnetään jäsenten yritystoiminnassa monipuolisesti

Arvosana: 3,1

MTK Häme on kysytty yhteistyötaho erilaisten hankkeiden ohjaus- ja seurantaryhmiin. Vihreään siirtymään panostetaan varoja mm. aluekehittämisessä. Erilaisia hankkeita on ollut vuosien mittaan käynnissä runsaasti, mutta konkretiaa on syntynyt valitettavan vähän.

Hyödyntämättömiä mahdollisuuksia on silti paljon. Liiton oma rooli aiheen piirissä on ollut toistaiseksi vähäinen.

Järjestön jäsenyys kiinnostaa ja jäsenet tuntevat olevansa osa merkittävää järjestöä

Arvosana: 3,8

Jäsenyys kiinnostaa silloin, kun jäsen saa tietoa järjestön aikaansaamista saavutuksista ja kokee hyötävänsä niistä sekä pääsee osallistumaan keskusteluun epäkohdista. MTK:lle valittiin loppuvuodesta uusi puheenjohtaja ja sitä edeltävä ehdokkaiden maakuntakerros herätti aiempaa enemmän kiinnostusta myös perusjäsenten keskuudessa. Puheenjohtajavalinta oli myös yhdistysten syksyn kokouskierroksen puheenaiheena. Jäsenmäärän lasku jatkui maltillisena ja järjestäytymisaste nousi hieman. Jäsensuhteeseen ja -kohtaamiseen panostettiin vuoden aikana mm. osallistumalla erilaisiin tapahtumiin. Liiton järjestämä Sänkisäpinät Lahdessa oli vuoden isoin viljelijätapahtuma Hämeessä. Jäsentiedotusta tehtiin säännöllisesti ja sosiaalisen median tilit olivat aktiivisessa käytössä. Järjestön omaksi kokemisen vahvistaminen on tulevaisuudessa entistä tärkeämpää.

Jäsenyhdistyksemme ovat vahvoja ja aktiivisia vaikuttajia

Arvosana: 3,4

Liitto on viime vuosina panostanut yhdistysten johtokuntien kuntavaikuttamisen kehittämiseen. Aktiivisuus vaihtelee edelleen paljon. Luottamushenkilöiden mahdollisuudet panostaa edunvalvontaan oman tilan toiminnan pyörittämisen ohella ovat rajalliset, mikä heijastuu vaikuttavuuden toteutumiseen. Vika ei ole luottamushenkilöissä, vaan järjestelmässä. Sitä mukaa kun tilakoko kasvaa, vapaaehtoispuhjalta tapahtuvaan järjestötyöhön riittää vähemmän aikaa. Tilanne vaikuttaa väistämättä tuleviin ratkaisuihin ja johtaa yhdistysten yhdistymisiin tai muihin yhteistyön muotoihin. Liitto antoi yhdistymis- ja yhteistyöneuvotteluihin asiantuntija-apuaan myös vuoden 2025 aikana.

Nuoret aktiivisesti mukana järjestön toiminnassa

Arvosana: 3,9

Maaseutunuorten toiminta elää aaltoliikettä, mutta oli vuoden aikana Hämeen alueella edelleen aktiivista. Alueen luonnonvara-alan oppilaitoksiin pidettiin säännöllisesti yhteyttä ja yhteistyö on parantumassa entisestään nuorten valiokuntaan valitun oppilaitosyhdyshenkilön kautta. Megaboosti-hanke luo yhteyksiä nuoriin, jotka eivät välttämättä muuten tunne MTK:ta. Liiton johtokunnassa oli viisi alle 40-vuotiasta jäsentä ja valtuuskunnan viidestä hämäläisjäsenestä yksi edusti maaseutunuorten ikäryhmää.

MTK Häme on kiinnostava ja motivoiva yhteisö luottamus- ja toimihenkilöille

Arvosana: 4,0

Liitto tarvitsee johtokuntatyöskentelystä ja vaikuttamisesta kiinnostuneita luottamushenkilöitä myös tulevaisuudessa koko toiminta-alueeltaan. Vuoden loppupuoliskolla toteutettiin liiton johtokunnan ja henkilökunnan yhteistyön kehittämisprojekti Maaseudun Sivistysliiton vetämänä. Prosessi oli raskas, mutta tarpeellinen. Työhyvinvointia mittaavassa henkilöstökyselyssä MTK-liittojen työtyytyväisyys oli edelleen hyvällä tasolla. Eniten huolta aiheuttaa työmäärän jatkuva lisääntyminen. Kiire koetaan eniten kuormittavaksi tekijäksi. Työssäjaksamiseen MTK Hämeessä panostettiin vuoden aikana järjestämällä työhyvinvointia edistäviä päiviä ja yhteistyötä myös muiden liittojen kanssa.

5. Toimenpiteet

Markkinavaikuttaminen ja kuluttajatyö

Kokkaa kotimaista -kampanja

Kokkaa kotimaista -kampanja järjestettiin koko maan laajuisesti vuonna 2025 jo kuudetta kertaa. Syksyn 2025 kampanja alkoi syyskuussa ja jatkui aina helmikuun 2026 loppuun saakka. Yhdistykset osallistuivat kampanjaan hyvin aktiivisesti tälläkin kertaa. Kampanjan rahoittaa MTK:n Säätiö. Vuonna 2025 kampanjaan osallistui kotimaisen aterian pääsi kokkaamaan arviolta lähes 1800 nuorta.

Avoimet maatilat/Taste of Häme -tapahtuma

Avoimet maatilat – Taste of Häme -tapahtuma järjestettiin jo yhdeksännen kerran. Mukana oli 38 maatilaa ja muuta lähiruokakohdetta ympäri Hämettä. Helteinen päivä ei verottanut kävijöitä. Tapahtuma keräsi tuttuun tapaan arviolta noin 10 000 nykymaaloudesta ja ruuantuotannosta kiinnostunutta vierasta tiloille. Useimmat kävijät kiersivät päivän aikana useammalla kuin yhdellä tilalla.

Tapahtuma toteutettiin pääosin liiton omin varoin ja siihen osallistuminen oli jäsenyrityksille maksuton. Ei-jäsenyrityksille tapahtumaan osallistuminen maksoi 75 euroa. Markkinointiin ja viestintään saatiin edellisen vuoden tapaan Itikan ja Lihankunnan kuluttajatyöhön myöntämä hankeavustus.

Herkkujen Häme

Herkkujen Häme -tapahtuma järjestettiin 20.8. Hämeenlinnan torilla. Siitä on muotoutumassa vuosittainen lähiruokatuottajien näyteikkuna hämäläiskuluttajille. Hyvän mielen tapahtumassa oli mukana toistakymmentä tuottajaa sekä Kanta-että Päijät-Hämeestä. MTK Häme testasi kuluttajien tietämystä elintarvikepakkausten alkuperämerkinnöistä ja maaseutunuoret ylläpitivät polkutraktorirataa. Tapahtumalavalla myös haastateltiin muutamia hämäläistuottajia. Tapahtuma tuotettiin yhteistyössä Hämeen liiton, Hämeen Sanomien ja Hämeenlinnan kaupunkikeskustayhdistyksen kanssa.

Tapahtumassa kruunattiin Hämeen ruokamaakuntalähettilääksi Hakolan marjatilän emäntä Outi Koskinen Janakkalasta. Ensimmäistä kertaa lähettiläs valittiin yleisön ehdotusten pohjalta. Henkilön odotettiin olevan hämäläisen ruuan ja juoman ystävä, arvostavan paikallista ruokaa ja Hämeessä tuotettuja ja valmistettuja tuotteita.

Yrityskylä

MTK Hämeen ja keskusliiton sponsoroima Yrityskylä Lahdessa oli käynnissä ensimmäisen kokonaisen lukuvuoden 2024-2025. Yrityskylässä kuudesluokkalaiset eri Kanta- ja Päijät-Hämeen kunnista työskentelevät päivän aikana erilaisissa yrityksissä ja tehtävissä harjoitellen tärkeitä työelämätaitoja ja oppien yritystoimintaa. Ennen varsinaista yrityskyläpäivää tehdään ennakkotehtäviä ja myös opettajat saavat opetuksen tueksi omaa materiaalia. Lahden yrityskylässä oppilaat työskentelivät maatilalla tutustuen eri vuodenaikoina tapahtuviin maataloustöihin. MTK Häme osallistui pienellä panoksella myös Tampereen ja Turun yrityskyläiden kustannuksiin. Yrityskyläiden kautta tavoitettiin 4253 hämäläislästä.

Päijät-Hämeen viljaklusteri ja viljaklubi

MTK Häme kuuluu Päijät-Hämeen viljaklusteriin ja edustaa siinä viljelijäjäsenien lisäksi alueen alkutuotantoa. Johtoryhmä kokoaa alueen viljaa käyttävän teollisuuden, kaupan ja alkutuottajat yhteiseen pöytään. Viljaklusterin kautta viedään eteenpäin erilaisia hankkeita, jotka vahvistavat seudun tunnettua vilja-alan merkittävänä keskittymänä. Vuonna 2025 viljaklusteri oli työstämässä Ruokavirastolle lähtenyt hakemusta, jonka tarkoituksena on hakea EU:n nimisuoja Salpausselän pohjavedelle. Vuoden aikana viljaklusterissa laadittiin uutta strategiaa ja myös viljaklubin toimintaa oli tarkoitus uudistaa. Elintarvikeviennin vauhdittaminen oli edelleen tärkeällä sijalla viljaklusterin toiminnassa.

Viljelijöiden neuvotteluaseman parantaminen

Osuuskunta ViljaTavastia on edelleen viljanviljelijöiden suurin tuottajaorganisaatio Suomessa, jolla on jäseniä yli 900 ja joiden satokasvien viljelyala kattaa noin 10 % kaikesta Suomessa tuotetusta viljasta. Sen toimipaikka ja juuret ovat Hämeessä. Jäseniä on kuitenkin ympäri Suomea. Pidimme aktiivisesti yhteyttä ViljaTavastian toimihenkilöihin ja seurasimme viljamarkkinoiden tilannetta. Päätimme käynnistää yhteisesti opinnäytetyön, jossa tutkittiin viljojen hometoksiinien analyysihygienian vaikutusta näytteiden tuloksiin.

Osallistuimme lisäksi keskusliiton TUOVI-hankkeen rahoitukseen. Hankkeen tehtävänä tukea uusien tuottajaorganisaatioiden syntyä ja kehittää jo olemassa olevien toimintaa. Lisäksi hankkeen keskiössä on tuottajien ja alan asiantuntijoiden markkinaosaamisen kehittäminen. Hankkeen suorat toimenpiteet Hämeen alueella olivat vuoden aikana vähäisiä.

Ympäristöön ja maankäyttöön liittyvä vaikuttaminen

Maankäyttöön liittyvä edunvalvonta säilyi korostuneen tärkeänä. Laajentuvien asutuskeskusten, teollisuusalueiden ja energiantuotannon ja -siirron tarpeet ovat usein ristiriidassa yksityisen maanomistuksen intressien kanssa. Maanomistajien oikeuksien puolustaminen vaatii tiivistä yhteydenpitoa sekä paikallisella, maakunnallisella että kansallisella tasolla. Liiton ja yhdistysten välisen yhteydenpidon tärkein väline oli Hymppi-ryhmä.

Gasgrid Oy:n kansallinen vetykaasuverkko otti askelia eteenpäin. Alustava reittilinjaus julkistettiin ja maanomistajat pääsivät kommentoimaan sitä. Annoimme jäsenille neuvontaa ja olimme säännöllisessä yhteydenpidossa kaasuverkko-yhtiön. Etelä-Suomen hankealueen YVA-prosessi ei aivan ehtinyt käynnistyä kuluneena vuotena.

Uusien aurinko- ja tuulienergiahankeiden määrä väheni, eivätkä kaikki suunnitellutkaan hankkeet ole käynnistyneet, koska sähkön markkinahinta ei ole ollut rakentajien toivomalla tasolla. Sen sijaan sähköenergiavarastot, eli niin sanotut akkukontit, lisääntyivät kiihtyvällä tahdilla. Niiden liiketoiminta perustuu sähkön hintavaihteluun, jonka on pääasiallisesti aiheuttanut sääriippuvaisen tuulivoiman tarjonnan suuri vaihtelu. Akkukonteille tarjotut maanvuokrasopimukset eivät yleensä ole maanomistajien edun mukaisia, joten aihepiirissä riitti tarvetta jäsenten neuvomiselle.

Häme by Cycle -pyörävaellusreitistöä oltiin perustamassa osin yksityisteille ja -poluille ilman, että maanomistajien kanssa olisi aidosti neuvoteltu. Samaan tapaan oli reititetty Trans Euro Trail -moottoripyöräreittiä yksityisteille. Puutuimme näihin molempiin, jolloin reiteistä joko sovittiin maanomistajan kanssa tai reittejä muutettiin.

Uusi lunastuslaki tuli voimaan elokuussa. Laki oli koko järjestön monivuotisen vaikuttamisen kohteena, ja sinne saatiinkin muun muassa korvausperusteiden kunnollinen päivitys ja kuntien arvonleikkausmahdollisuuden poisto. Oheisvaikutuksena eduskunta vielä edellytti, että hallitus kiirehtii voimansiirtolinjojen lunastuskorvauksista tehtävää selvitystä.

Rakentamislaki tuli voimaan vuoden alussa. Tällöin ranta-asemakaavoihin liittynyt maisematyöluja poistui. Alueidenkäyttölaista annettiin lausunto.

Liiton toimialue kuuluu kahteen vesienhoitoalueeseen. Näissä vesien tilaa ja hoitosuunnitelmia määrittävät vesienhoitosuunnitelmat ja merenhoitosuunnitelma. Suunnitelmien toteutumista seurataan Kanta- ja Päijät-Hämeen vesienhoidon yhteistyöryhmässä, jossa liitolla on edustus. Vaikutamme vesienhoitoon myös Vanajavesikeskuksen ja Vesijärvisäätiön kautta.

Luonnon monimuotoisuutta edistetään Helmi-elinympäristöohjelmassa, joka on ympäristöministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön yhteinen ohjelma. Sitä toteuttavat yhdessä ministeriöiden hallinnonalat sekä kunnat ja järjestöt. Toimia tehdään sekä suojelualueilla että niiden ulkopuolella. Ohjelman toimet perustuvat maanomistajien vapaaehtoisuuteen. Hämeen ELY-keskuksella on Helmi-ohjelman toimeenpanon yhteistyöryhmä, jossa liitolla on edustus. Yhteistyöryhmän keskeistä toimintaa on ollut Hämeen maakuntien Helmi-keskittymien valmistelu.

Riistapolitiikka

Vuonna 2025 vaikutettiin keskusliittovetoisesti erityisesti suden kannanhoidollisen metsästyksen aloittamiseen. Hirvieläinten osalta keväällä pidettiin riistanhoitoyhdistysten maanomistajajäsenten tapaaminen, jonka pohjalta laadittiin kannanotto hirvieläinten verotussuunnitteluun. Etelä-Hämeen riistakeskusalueella tavoitellaan hirvikantojen nostoa. Erityisesti Kanta-Hämeessä on vahva valkohäntäpeurakanta, jota pitäisi leikata edelleen.

Riista-asiat olivat esillä myös syksyllä yhdistysten luottamushenkilöiden koulutuspäivässä. Tavoitteena oli miettiä erilaisia tapoja saada maanomistajien ääni kuuluviin ja toisaalta jakaa hyviä käytäntöjä MTK-yhdistysten ja riistanhoitoyhdistysten väliseen yhteydenpitoon.

Maaseutuyrittäjyys, talous ja huoltovarmuus

Kansanedustajatapaamiset

KareMaito -tilan yrittäjät Kaisa ja Erkki Karema kutsuivat kummikansanedustajansa Anna Kontulan tutustumaan uuteen pihattonavettaansa Akaan Kylmäkoskella. Tutustuimme moderniin lypsykarjatilaan sekä keskustelimme maatalouden nykytilanteesta sekä erilaisista eettisistä kysymyksistä. Kesäkuussa johtokunta tapasi hämäläiskansanedustajat eduskunnassa. Tapaamisessa keskusteltiin mm. EU:n tulevan rahoituskehysten vaikutuksista maatalouden tukiin ja maaseudun kehittämiseen. Aiheena olivat lisäksi aluehallinnon uudistus ja alueiden käyttölaki.

Huoltovarmuus

Osallistuimme Hämeen ELY-keskuksen alkutuotannon valmiusryhmän tapaamisiin, joissa luotiin tilannekuva alkutuotannon varautumisesta. Valmiusryhmä valmisteli varautumiseen liittyvän etäkoulutussarjan, joissa käsiteltiin riskienhallintaa, sähköturvallisuutta, säteilyvaaratilanteita ja eläintauteja.

Lisäksi olemme mukana Etelä-Suomen elinkeinojen varautumista koskevassa ELVAR-toimikunnassa, jossa vuoden aikana koottiin säännöllisesti yleiskuvaa toimialakohtaisesta huoltovarmuustilanteesta.

Maatalousyrittäjien työhyvinvointi

Maatalouden keskeiset työhyvinvointipalvelut ovat maatalouslomitus ja työterveyshuolto, joihin liittyvää edunvalvontatyötä käsiteltiin pääosin eteläisten liittojen osaaminen- ja hyvinvointivaliokunnassa.

Alueellamme toimii kaksi lomitusyksikköä: Etelä-Suomen lomituspalvelut ja Sastamalan lomituspalvelut. Osallistuimme näiden molempien yhteistoimintaryhmiin.

MTK on neuvotellut jäsenilleen valtakunnalliset työterveyshuollon puitesopimukset Mehiläisen ja Terveystalon kanssa. Lisäksi MTK Hämeellä on Lahden ympäristöä koskeva puitesopimus Pihlajalinnan kanssa.

Haimme maatalousyrittäjille Kiila-kuntoutusta, jonka järjestää Coronaria Kuntoutuspalvelut. Kuntoutus alkoi vuoden lopussa, mutta pääosa sisällöstä on vuonna 2026.

Melan hallinnoiman Välitä viljelijästä -toiminnan projektivaihe päättyi vuoden alussa, mutta samalla käynnistyi vastaava toiminta valtion budjettirahoituksella, jolloin Välitä viljelijästä työntekijöistä tuli työkykykoordinaattoreita. Kuitenkin toiminta on pohjimmiltaan entisen tyyppistä, jossa tärkeimpänä tavoitteena on viljelijöiden jaksaminen.

Maaseudun tukihenkilöverkon toiminta mahdollisti tärkeän vapaaehtoistyön. Hyvinvointia tukivat myös Maaseudun terveys- ja lomahuollon (MTLH) tuetut lomat.

Ruokasektorin alueellinen kehittämistyö

Ruokasektorin kehittämistyö oli sekä Kanta- että Päijät-Hämeessä edelleen vahvaa. Alueellisen ruokastrategian päivitystyön valmistelu aloitettiin HAMK:in ja LAB:in yhteistyönä RuokaSyke-hankkeessa. Ruokaviennin edistämisessä työtä tehtiin sekä Päijät-Hämeessä että Kanta-Hämeessä yhteistyössä maakuntaliittojen, elinkeinoyhtiöiden, yrittäjäjärjestön ja kauppakamarin kanssa. MTK Häme oli mukana tilaisuuksien järjestelyissä. SUVI ry esitteli yritys vetoista vientimallia ja haki yrityskumppaneita ja rahoitusta mallin toimeenpanoon molemmista maakunnista. Päijät-Hämeen puolella aihe kiinnosti yrityksiä enemmän.

Kanta-Hämeessä käynnistyi Linnan Kehityksen vetämä Agrimpact-hanke, jonka asiantuntijakumppanina MTK Häme toimi. Hankkeessa on tavoitteena kehittää ja rakentaa uudenlaista kannustinmallia kestäväen ja älykkään maatalouden tueksi. Tavoitteena on palkita kestävät teot reilulla tavalla. Visiona on maailmalla menestyksekkäästi toteutettu malli, jossa maatalousyrittäjät saavat etukäteen taloudellista tukea kestävien ja uudistavien toimenpiteiden sekä teknologioiden käyttöönottoon, ja myöhemmin tulospalkkion mitattujen ympäristövaikutusten – kuten esim. hiilensidonnallisuuden ja vedenlaadun paranemisen – perusteella. Hanketta rahoittaa Hämeen ELY-keskus EU:n maaseuturahastosta.

Jäsenpalvelut ja järjestötyö

Kevään puheenjohtaja-sihteeripäivät Porvoossa

MTK-Uusimaa järjesti eteläisten liittojen yhdistysten luottamushenkilöiden päivät helmikuussa Haikon Kartanossa Porvoossa. Neuvottelupäiville osallistui yhteensä 53 henkilöä, joista hämäläisiä 28. Ohjelmassa oli järjestön ajankohtaisia, asiaa huoltovarmuudesta ja varautumisesta sekä kuntavaaleissa vaikuttamisesta.

Syksyn puheenjohtaja-sihteeripäivä Hollolassa

Aamukahvi -teamsien lisäksi järjestimme alueemme yhdistyksien puheenjohtajille ja sihteeille oman päivän Hollolan Siikaniemessä. Ohjelmassa oli vaikuttamistyö vuoden 2025 toimintasuunnitelmaan sekä riista-asioiden yhteistyön kehittäminen.

Aamukahvi -teamsit

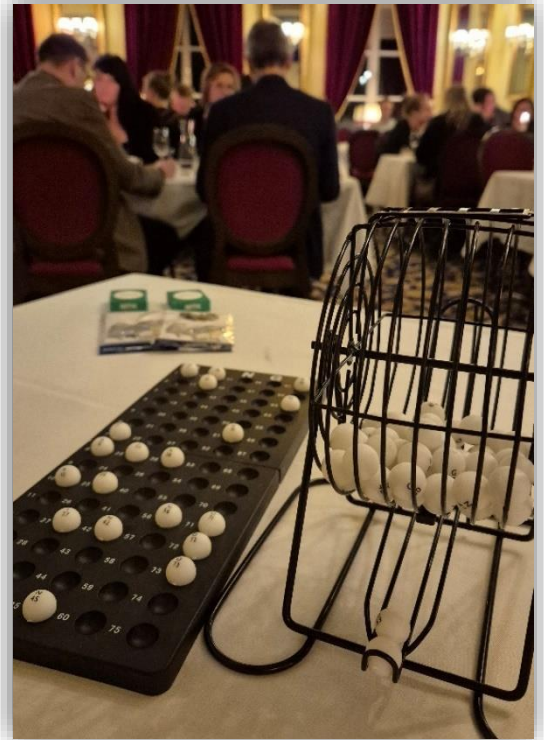
Vuoden 2025 aikana järjestimme yhdistysten puheenjohtajille ja sihteeille kuukausittain järjestettävät tunnin mittaiset aamukahvi-teamsit seitsemän kertaa. Aamukahveilla käytiin läpi ajankohtaisia järjestöasioita, tapahtumia ja koulutuksia. Yhdistykset ovat edelleen hyvin sitoutuneita näihin tapaamisiin ja linjoilla on ollut keskimäärin 10 osallistujaa kuukausittain.

Yhdistysten johtokuntien kesätreffit

Järjestimme kahdella yhdistysten yhteistoiminta-alueella MTK-yhdistysten kesätreffit. Tapahtumat järjestettiin Hauholla ja Hausjärvellä. Treffien runkona toimi kunnanjohtajien haastattelu, jossa kartoitimme näiden kokemusta MTK-yhdistyksistä edunvalvojana ja yhteistyökumppanina. Kesätreffeillä yhdistykset muun muassa päättivät pitää säännöllistä yhteyttä kuntaan.

Jäsentapaamiset ja muut viljelijäkohtaamiset

MTK Häme sai järjestettäväkseen MTK:n valtakunnallisen peltokasviseminaarin, joka pidettiin 30.10. Lahdessa Jokimaan ravikeskuksella. Seminaarin yhteydessä oli MTK:n puheenjohtajaehdokkaiden paneeli, jossa oli mukana kaikki kuusi puheenjohtajaehdokasta: Tero Hemmilä, Juha Junnila, Antti Kangas, Kati Partanen, Ilkka Pohjamo ja Eerikki Viljanen. Paneelin veti toimittaja, kirjailija Matti Rönkä. Seminaarin jälkeen ilta jatkui Sänkisäpinät - tapahtumana, joka järjestettiin nyt toisen kerran. Seminaariin osallistui noin 300 viljelijää ja illan Sänkisäpinöihin 500. Seminaarin ja Sänkisäpinöiden pääyhteistyökumppaneina olivat Fazer Mylly, Kinnarin tila, Trans Farm, Viking Malt ja Viipurilainen Kotileipomo. Heidän lisäksi tapahtumassa oli omilla ständeillään mukana kymmeniä muita yrityksiä. Tapahtumakokonaisuus onnistui erinomaisesti.

Vuoden aikana osallistuttiin myös muutamiin muihin yhteistyökumppanien tapahtumiin, joissa oli mahdollista tavata viljelijöitä. Olimme mukana mm. ViljaTavastian ja Transfarmin markkinapäivässä yhdessä MTK Hausjärvi-Riihimäen kanssa sekä MTK Lounais-Hämeen järjestämällä Peltotreffeillä. Molemmissa tapahtumissa keräsimme kävijöiltä mielipiteitä tulevan maatalouspolitiikan uudistuksen kannalta keskeiseen aktiivitalan määrittelmään.

Yhdistysten kevät- ja syyskokouskierros toteutettiin perinteiseen tapaan. Syksyn kokouskierrokselle osallistuivat myös valtuuskunnan hämäläisjäsenet. Kokouksissa käytiin keskustelua tulevaa MTK:n puheenjohtajavalintaa koskien.

Maaseutunuoret

Maaseutunuorten normaalia toimintaa pyöritettiin yhdessä MTK Uudenmaan ja SLC Nylandin kanssa. Vuoden aikana järjestettiin neljä pirtelöt sekä pikkujoulut. Valtakunnallisista tapahtumista osallistuttiin luottamushenkilöiden kevätparlamenttiin Helsingissä, syysparlamenttiin Raumalla sekä joulutuliin. Maaseutunuorten toimintaa ja MTK:ta yleisesti esiteltiin maatalousyrittäjäopiskelijoille Hyriassa, agrologiopiskelijoille HAMK Mustialassa sekä agroholiristeilyllä kaikille luonnonvara-alan korkeakouluopiskelijoille.

Maaseutunuoret viestivät aktiivisesti jäsenpostissa, sosiaalisen median kanavissa Facebookissa ja Instagramissa sekä etelämanujen WhatsApp-ryhmässä, jossa jäseniä on yli 120. Kesän aikana somessa oli käynnissä 1 000 tölkkiä -kampanja.

Koulutukset ja muut tapahtumat

Valiokuntien koulutuspäivä

Eteläisen liitot järjestivät toisen kerran koulutuspäivän valiokunnille. Lahdessa pidetyn koulutuksen vastuujärjestäjä oli MTK-Kaakkois-Suomi. Koulutuksessa perehdyttiin liittojen laatimiin valiokuntien toimintaperiaatteisiin, valiokuntien viestintään ja vaikuttamismahdollisuuksiin sekä liittojen johtokuntien odotuksiin valiokuntatyötä kohtaan.

Eteläisten liittojen suunnittelupäivä

Liitto järjesti eteläisten MTK-liittojen (MTK-Kaakkois-Suomi, MTK-Uusimaa & SLC Nyland) toimistojen väelle suunnittelupäivän Hollolan Siikaniemessä elokuussa. Ohjelmassa oli alueemme yhteistoiminnan kehittämistä, valiokuntien asiaa sekä tulevan vuoden aikatauluttamista.

MTK-liittojen asiantuntijapäivät

Liitto järjesti kaikkien MTK-liittojen asiantuntijapäivät elokuussa Hollolan Siikaniemessä. Ohjelmassa oli yhdistystoiminnan aktivoimisen parhaita käytäntöjä, kuvaustyöpaja, henkisen hyvinvoinnin ylläpitoa ja verkostoitumista. Asiantuntijoita päiville osallistui 30 ympäri Suomen.

6. Valiokunnat ja työryhmät

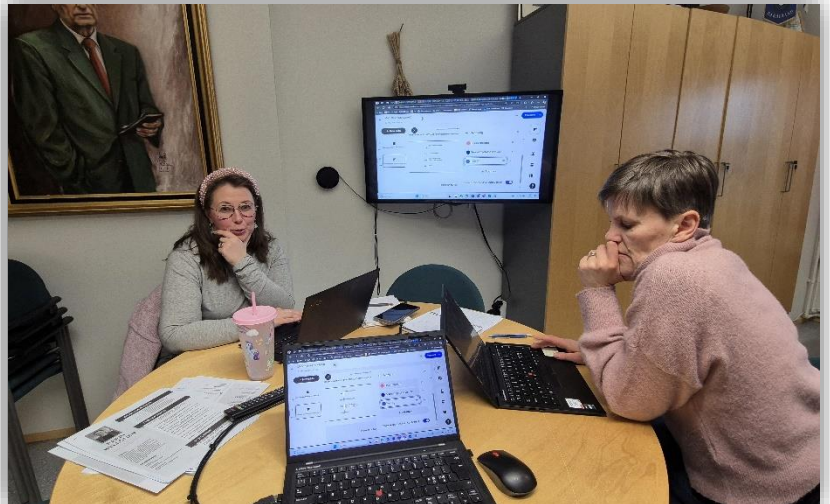
Alueellisia ja tuotantoalakohtaisia edunvalvonnan kysymyksiä ja erilaisia kannanottoja käsitellään valiokunnissa, jotka ovat pääsääntöisesti eteläisten liittojen yhteisiä (MTK Häme, MTK-Kaakkois-Suomi, MTK-Uusimaa ja SLC Nyland). Kussakin valiokunnassa on liiton johtokunnan nimeämiä henkilöitä 2-3. Valiokuntiin on edunvalvonnasta kiinnostuneiden yksittäisten jäsenten mahdollista hakea myös itse avoimen haun perusteella. Aikaisempi vakiintunut tapa on ollut, että MTK-yhdistysten johtokunnat tekevät esityksiä valittavista henkilöistä.

Elinkeino- ja yrittäjäysvaliokunta

Hämeen edustajina olivat Juuso Heikkilä Tammelasta, Markku Kaaranen Hauholta, Taru Syrjälä Lopelta ja Jari Eerola Hämeenlinnan Tuuloksesta. Valiokunta ei kokoontunut vuoden aikana.

Osaaminen ja hyvinvointivaliokunta

Hämeen jäseninä olivat Outi Heikkilä Kylmäkoskelta, Janne Karkkula Hauholta ja Jonna Ukkola Lopelta, joka toimi myös valiokunnan puheenjohtajana. Valiokunta kokousti kaksi kertaa. Keskeiset aiheet liittyivät lomitukseseen ja työterveyshuoltoon.

Hymppi-ryhmä

Hymppi-ryhmä ei ole valiokunta, vaan siihen kuuluu MTK Hämeen jäsenyhdistysten nimeämänä pääsääntöisesti yksi henkilö kustakin yhdistyksestä. Jos yhdistys toimii useamman kunnan alueella, niin henkilöitä on vastaavasti nimetty useampia. Ryhmä on erikoistunut Hämeen ympäristö- ja maankäyttöasioihin. Hymppi-ryhmän nimi on mukailtu sanoista Häme ja ympäristö. Ryhmä syntyi tarpeesta vahvistaa sektorin edunvalvontaa MTK Hämeen alueella siten, että saamme järjestön käyttöön tietoa myös kuntatasolta ja toisaalta voimme viedä järjestön näkemyksiä kuntiin entistä paremmin. Hymppi-ryhmässä viesti kulkee yhdistysten ja liiton välillä molempiin suuntiin ilman virallisia kokouksia. Moni ryhmän jäsenistä on myös kuntavaikuttaja, jolloin tiedonsaanti kunnasta on säännönmukaista. Ryhmä vaikutti useimpiin maa- ja ympäristöpolitiikan aiheisiin, joita liiton toiminnassa vuoden aikana oli. Pääasiallisena viestintäkanavana toimi WhatsApp-ryhmä. Lisäksi Microsoft Teams -alustaa hyödynnettiin tiedostonjakoon ja etäkokousten pitämiseen.

Maaseutunuorten valiokunta

Maaseutunuorten valiokunta toimii yhdessä MTK Uusimaan ja SLC Nylandin kanssa. Hämeestä valiokunnassa edustajina olivat Satu Mäkelä Janakkalasta (varapuheenjohtaja), Sanna Varsaluoma-Upola Asikkalasta, Janne Karkkula Hauholta, Eemi Kirjavainen Kylmäkoskelta, Martti Klemelä Lounais-Hämeestä ja Reetta Keisalmi Itä-Hämeestä. HAMKin opiskelijaedustajana valiokunnassa aloitti Reetta Mattila. Valiokunta kokousti vuoden aikana viisi kertaa. Vuoden aikana valiokunta järjesti useita tapahtumia nuorille tuottajille alueellaan, esittäytyi HAMK Mustialassa sekä osallistui kansallisen ruokastrategian valmisteluun.

Peltokasvivaliokunta ja peltokasvifoorumi

Peltokasvivaliokuntaan kuuluivat Juha Klemola Hausjärveltä, Eemi Kirjavainen Kylmäkoskelta, Tuomo Liukkonen Hartolasta, Kirsi Ahlgrén Hollolasta ja Juha Vaari Hämeenlinnasta. Valiokunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa. Peltokasvifoorumiin oli nimettynä Klemola, Kirjavainen ja Liukkonen. Peltokasvifoorumi kokoontui keväällä teams-yhteydellä ja syksyllä Lahdessa. Keväällä käsiteltiin mm. hometoksiinien esiintymistä ja torjumismahdollisuuksia, rikkakananhirssin ja muiden vieraslajien torjuntaa sekä EU:n komission maatalousvisiota ja uuden ohjelmakauden valmistelua. Syksyn foorumissa puitiin MTK:n peltokasviseminaarin sekä samalla viikolla Someron Teeriharjulla kokoontuneen kasvinviljelijöiden kriisikokouksen antia. Foorumi vaati kannanotossaan, että viljasektorin ongelmien ratkaisuun tarvitaan sekä markkinaehtoista toimintaa viljelijöiltä, vahvaa edunvalvontaa MTK:lta että johdonmukaista politiikkaa valtiolta. MTK:ta vaadittiin myös lisäämään peltokasvisektorin edunvalvontaan lisää resursseja.

Maitovaliokunta

Eteläisten liittojen sekä Pirkanmaan, Satakunnan ja Varsinais-Suomen yhteinen maitovaliokunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa. Valiokunnassa MTK Hämeen edustajina toimivat Matti Unnaslahti, Martti Klemelä ja Vesa Upola. Kokouksissa käsiteltiin mm. uuden ohjelmakauden valmistelua ja tukien kohdentamista, maitomarkkinoiden toimintaa ja maitostrategiaa.

Lihavaliokunta ja lihafoorumi

Eteläisten liittojen sekä Pirkanmaan, Satakunnan ja Varsinais-Suomen yhteisen lihavaliokunnan hämäläisedustajat olivat Aku Länninki Forssasta, Antti Jaakkola Tammelasta ja Mikko Sippola Sysmästä. Samat henkilöt edustivat Hämettä myös valtakunnallisessa lihafoorumissa. Lihavaliokunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa. Vuoden ensimmäisessä kokouksessa keskusteltiin naudan jauhelihan tarjontatilanteesta ja viestittiin julkisuuteen, että vain kannattavuutta parantamalla voidaan löytää ratkaisu kauppojen jauhelihapulaan. Lisäksi

valiokunta laati loppukesästä kannanoton CAP-valmisteluun liittyen. Kannanotossa eteläisten MTK-lihavaliokunta pyysi MTK:n nauta- ja lammaskostojen selvittämiseen keinoja tasoittaa tulevalle tukikaudelle tukierojen AB- ja C-tukialueiden välillä. Valiokunta antoi myös lausunnon lihan alkuperämerkintöihin. Valtakunnallinen lihafoorumi kokoontui kaksi kertaa: keväällä teaksin välityksellä ja syksyllä Tampereella.

Luomuvaliokunta

Luomuvaliokunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa. Valiokunnassa keskityttiin erityisesti luomuvälvönnän ja tukipolitiikan uudistuksiin, markkinatilanteeseen niin vähittäiskaupassa kuin ammattikeittiöissä, luomutuotannon houkuttelevuuden lisäämiseen ja viestinnän kehittämiseen sekä CAP 2028 -ohjelmakauden valmistelun seuraamiseen.

Luomuvaliokuntaan kuuluivat Toni Oksanen (pj) Janakkalasta, Tomi Tuura Lounais-Hämeestä sekä Tero Kiviaho (varapj) Iitistä. Valiokunta kokoontui kaksi kertaa. Sihteerinä toimi Päivi Rönni.

Maakuntavaliokunta

Hämeen ja Uudenmaan MTK-liittojen ja metsänhoitoyhdistysten yhteinen valiokunta muuttui vuoden alussa maakuntavaliokunnaksi. Valiokunta kokoontui kolme kertaa. Puheenjohtajana toimi Lassi-Antti Haarala ja varapuheenjohtajana Toni Tuomala.

Valiokunnan ensimmäinen kokous pidettiin Koskisen sahalalla Kärkölässä. Ennen kokouksen alkua keskusteltiin Koskisen Joonas Ojasalon ja Maria Lindströmin kanssa erityisesti vastuullisuusteemaan liittyen ja kierrettiin tehdasalueen uudella sahalinjalla. Valiokunta laati kannanotot Etelä-Hämeen ja Uudenmaan riistaneuvostolle hirvieläinkannan säätelyn tärkeydestä tilanteessa, jossa lähes kaikilla hirvitalousalueilla kantatavoitetta nostettiin aiemmasta.

MTK:n johtokunta pyysi lausuntoja alueellisilta maakuntavaliokunnilta maakuntatason edunvalvontaan liittyen osana nk. Ellivuori-prosessia. Häme-Uusimaan valiokunnan lausunto laadittiin vuoden toisessa kokouksessa syksyllä. Lausunnossa korostettiin alueen resurssin vähäisyyttä verrattuna muihin alueisiin.

Kolmas kokous pidettiin etänä ja siinä käytiin läpi vuoden 2025 toiminnan toteutuminen ja vuoden 2026 edunvalvontasuunnitelma.

MTK Hämeen työvaliokunta

MTK Hämeen työvaliokuntaan kuuluivat puheenjohtaja Lassi-Antti Haarala, varapuheenjohtaja Jari Eerola, Ellen Rydbeck ja toiminnanjohtaja Päivi Rönni. Työvaliokunta kokoontui vuoden 2025 aikana yhden kerran valmistelemaan mm. sijoitusstrategiaa liiton johtokunnalle.

7. Muu yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja viestintä

Keväällä järjestettiin kunta- ja aluevaalit. MTK Häme kutsui puolueiden piiritoimistojen toiminnanjohtajat tammikuussa politiikan aamupuurolle, jossa käytiin läpi MTK:n keskeisiä vaalitavoitteita. Samalla nostettiin esiin alueellisesti tärkeitä teemoja kuten maankäytön ohjausta, maanomistajien asemaa, suunnitteilla olevia energiahankkeita, julkisia hankintoja ja maaseutuyrittäjien merkittävää roolia kuntien taloudelle ja elinvoimalle.

Kesäkuussa MTK Hämeen johtokunta tapasi hämäläiskansanedustajat eduskunnassa. Tapaamisessa tuotiin esiin, että Suomen on tärkeää pitää kiinni EU:n tulevan kauden rahoituskehityksen valmistelussa maatalouden ja maaseudun kehittämisen sekä koheesiopolitiikkaan käytettävän rahoituksen riittävydestä. Samalla esiteltiin Hämeen maatalouselinkeinon nykytilannetta ja tulevaisuuden kehitysnäkymiä ja painotettiin tasapuolisen tukipolitiikan merkitystä Etelä-Suomen viljelijöille. Kansanedustajille tuotiin esiin myös huoli Hämeen ELY:n jakautumisesta kahteen eri suuntaan aluehallinnon uudistuksen yhteydessä. Tapaamisessa sivuttiin myös alueiden käyttökäytäntöjä ja metsätalouden alueellista merkitystä.

Syksyllä alkoi kiivas keskustelu maa- ja metsätalouden koulutuksesta Hämeen Ammatti-Instituutin ja Koulutuskeskus Tavastian yhdistymisneuvotteluiden tultua julkisuuteen. Myös MTK Häme ja sen paikallisyhdistys MTK Lounais-Häme ottivat aiheeseen kantaa useampaan kertaan. Huolta aiheutti maa- ja metsätalouden perustutkintokoulutuksen mahdollinen siirtyminen Hämeenlinnan keskustaan pois nykyisistä oppimisympäristöistään Mustialasta, Evolta ja Lepaalta. Lisäksi kannettiin huolta käytännön taitojen opetuksen painopisteen siirtymisestä yhä enemmän maatiloille ja yrityksiin.

MTK Hämeen syyskokous totesi kannanotossaan, että työtehtäviin valmentaminen ei voi olla viljelijöiden tai metsätalousyrittäjien vastuulla. Maa- ja metsätaloudessa tarvitaan taitoa käsitellä isoja eläimiä ja koneita. Maatiloilla on paljon sesonkiluonteisia työhuippuja, jolloin kiire hallitsee arkea. Metsätaloudessa suoritteet mitataan tehokkuudella, jossa työhön käytetty aika ja työn tulos ovat määräävässä asemassa. Työ maatiloilla ja metsissä on vaativaa ja vaarallista. Työturvallisuudesta on huolehdittava joka hetki. Ammattiin valmistuvilla opiskelijoilla tulee olla ajanmukaiset tiedot ja taidot, joita harjoitellaan ensin pedagogisen pätevyyden omaavien opettajien johdolla aidoissa oppimisympäristöissä. Aktiivinen vaikuttaminen aiheesta jatkui vuodenvaihteen yli ja HAMK:in ja HAMI:n johdon kanssa sovittiin tapaaminen tammikuulle.

Vuoden aikana maa- ja metsätalousministeriö laati kansallista ruokastrategiaa, jonka valmisteluun myös MTK Hämeestä osallistuttiin. Syksyllä toteutettiin yhteistyössä MTK:n eteläisten liittojen kanssa webinaarisarja CAP28-valmisteluun liittyen, joka oli tarkoitettu johtokuntien ja valtuuskunnan jäsenille. Webinaareilla tavoiteltiin erityisesti sitä, että keskeiset luottamushenkilöt saavat tietoa valmistelun tilanteesta ja pystyvät myöhemmin linjaamaan maatalouspolitiikan uudistusta, jolla on väistämättä vaikutuksia Etelä-Suomen maatalouteen ja eri tuotantosuuntiin vuoden 2027 jälkeen.

Hämeen ELY-keskuksen tukien toimeenpanoa koskevana viljelijäraatina toimi MTK Hämeen johtokunta.

MTK Hämeen viestintää tehtiin edelleen aktiivisesti sosiaalisen median kanavissa. Uutiskirje lähti jäsenistölle noin kerran kuukaudessa. Yhdistysten puheenjohtajien ja sihteerien WhatsApp-ryhmässä muistutettiin tehtävistä ja käytiin keskustelua ajankohtaisista aiheista. Myös valiokunnille perustettiin omia WhatsApp-ryhmiä. Sosiaalisen median kanavia liitto ylläpiti Facebookissa, Instagramissa ja TikTokissa.

8. Liiton hallinto

Johtokunta

Lassi-Antti Haarala (7/7), puheenjohtaja

Jari Eerola (7/7), varapuheenjohtaja

Kirsi Ahlgrén (6/7)

Olli Cavén (6/7)

Antti Jaakkola (3/7)

Janne Karkkula (5/7)

Tero Kiviaho (7/7)

Tuomo Liukkonen (7/7)

Salla Niemi (1/7)

Ellen Rydbeck (6/7)

Matti Unnaslahti (6/7)

Susanna Valtonen (5/7)

*) sulussa osallistumiskerrat kokouksiin

Liiton hallinnon ja toiminnan kehittämisprosessi

Vuoden loppupuoliskolla toteutettiin liiton johtokunnan ja henkilökunnan yhteistyön kehittämisprojekti Maaseudun Sivistysliiton vetämänä. Työn tavoitteena oli yhdessä luotujen pelisääntöjen pohjalta kehittää liiton toimintaa kohti entistä vahvempaa asiantuntijaorganisaatiota. Samalla luotiin pohjaa strategiatyön päivittämiselle.

Johtokunta, valtuuskunnan jäsenet ja toimihenkilöt kävivät lokakuun alussa Ruotsin Skånessa opinto- ja kokousmatkalla, jossa tutustuttiin alueen maa- ja metsätalouteen sekä SLC Skånen toimintaan.

Liiton sääntömääräiset kokoukset

Kevätkokous järjestettiin 12.4. Hauho-talolla Hämeenlinnassa. Paikalla oli 79 henkilöä, joista virallisia kokousedustajaa 68. Ennen kokouksen avausta luovutettiin tasavallan presidentin myöntämät kunniamerkit Vesa Liehulle ja Janne Näsille. Merkinsaajien kiitospuheen piti Janne Näsi. Hän painotti erityisesti nuorten tulevaisuuden tekijöiden löytymistä maatalouden jatkuvuuden takaamiseksi. Lisäksi muistettiin kukkakimpulla suomalaisen menestysresepti - kilpailun voittanutta Kinnarin tilan yrittäjää Terhi Kinnaria. Kokouksesitelmän piti maa- ja metsätalousministeriön kansliapäällikkö Pekka Pesonen. Hän puhui tuotannon kehittämisen, kannattavuuden sekä jatkuvuuden puolesta. Kokouksen puheenjohtajana toimi Markku Kaaranen MTK Hauhon -yhdistyksestä.

Syyskokous oli 4.12. Kiipulan ammattiopistolla Janakkalassa. Ennen varsinaista kokousta kuultiin keskusliiton toiminnanjohtaja Jyrki Wallinin ajankohtaiskatsaus ja Hämeen ELY-keskuksen maaseutuosaston päällikkö Kari Kivikon katsaus aluehallinnon uudistuksesta. Virallisia kokousedustajia oli paikalla 91 ja he edustivat 23:a yhteisöä, joista 20 oli MTK-yhdistyksiä. Lisäksi paikalla oli 10 muuta henkilöä. Kokouksen puheenjohtajana toimi Sanna-Kaisa Tervala MTK Itä-Hämeestä. Kokous teki kannanoton luonnonvara-alan koulutuksesta Hämeessä.

Liiton edustukset MTK:n johtokunnassa, valtuuskunnassa, valiokunnissa ja verkostoissa

MTK:n johtokuntaan kuuluu Arto Laine Hattulasta. Arto Laine toimii MTK:n johtokunnan 3. puheenjohtajana.

Valtuuskunnassa MTK Hämettä edustivat Lassi-Antti Haarala (liiton puheenjohtaja) Humppilasta, Matti Kantola Sysmästä, Satu Mäkelä Janakkalasta, Aku Länninki Forssasta ja Pia Parikka Heinolasta.

Keskusliiton valiokuntien, verkostojen ja muiden työryhmien edustajat:

- peltokasvivaliokunta: Arto Laine, Hattula (keskusliiton johtokunta)
- mallasohraverkoston puheenjohtaja Kalle Vuori, Kärkölä
- kylvösiemenverkoston puheenjohtaja Matti Kantola, Sysmä
- erikoiskasvivaliokunta: Aku Antila, Valkeakoski
- sokerijuurikasverkoston puheenjohtaja Olli Cavén, Hauho
- lammasverkoston puheenjohtaja Pia Parikka, Heinola
- nautaverkoston varapuheenjohtaja: Susanna Valtonen, Hämeenlinna
- maitovaliokunta: Matti Kivelä (Osuuskunta Tuottajain Maito) sekä Päivi Pakarainen (Osuuskunta Länsi-Maito)
- hevosverkoston puheenjohtaja Helena Halinen, Janakkala
- ympäristö- ja maankäyttövaliokunta: Lassi-Antti Haarala, Humppila
- osaaminen ja hyvinvointi -valiokunta: Liisa Salmela, Loppi (varajäsen)
- jäsenpalveluvaliokunta: Elina Nummela, MTK Häme ja Janette Koskinen, Lounais-Häme
- kuluttajatyöryhmä: Salla Niemi, Loppi

Liiton edustajat eri yhteistyötahojen hallinnossa ja muissa merkittävässä ryhmässä

Family Timber Finland Oy

Lassi-Antti Haarala, hallituksen jäsen

Etelä-Hämeen riistaneuvosto

Antti Jaakkola (Kaj Nordenswan) 1.8.2024–31.7.2027

Apetit Oyj

Kirsi Ahlgrén, hallintoneuvoston jäsen

Raisio Oyj

Ellen Rydbeck, hallintoneuvoston jäsen

Viljelijätukien hyvän hallinnon työryhmä (VILHA)

Kirsi Ahlgrén, jäsen

Vanajavesisäätiö

Juha Vaari, hallituksen jäsen

Kari Aikio, hallituksen varajäsen, neuvottelukunnan jäsen, vesijaoston jäsen

Hämeen liiton ja Päijät-Hämeen liiton yhteistyöryhmät (MYR)

Päivi Rönni, jäsen

Hämeen ELY-keskuksen meren- ja vesienhoidon yhteistyöryhmä

Päivi Rönni, jäsen

Kari Aikio, varajäsen

Hämeen ELY-keskuksen Helmi-ohjelman yhteistyöryhmä

Päivi Rönni, jäsen

Kari Aikio, varajäsen

Lomalaidun ry

Päivi Rönni, hallituksen varapuheenjohtaja

Maatalousyrittäjien työterveyshuollon keskusyksikkö (Mytky)

Kari Aikio, neuvottelukunnan jäsen

Kelan työterveyshuoltofoorumi

Kari Aikio, varajäsen

Hämeen maatalouslomituksen ja maatalouden työterveyshuollon yhteistyöryhmät

Kari Aikio, jäsen

Koulutuskeskus Salpauksen tekniikan ja luonnonvara-alan koulutusneuvottelukunta

Elina Nummela, jäsen

MTK Säätiön hallitus

Päivi Rönni (1.7.2024 alkaen)

MTK Säätiön hallintoneuvosto

Aki Kaivola, puheenjohtaja (30.6.2025 asti)

Hankkeiden yms. ohjausryhmät

BioKanta –hanke: Päivi Rönni/Kari Aikio

HAALARI – Haalarit päälle ja työelämään –hanke: Elina Nummela

Agrimpack – hanke: Päivi Rönni

RuokaSyke ja Mane-hankkeiden seurantaryhmä: Päivi Rönni

Food Campus Finland -hanke: Päivi Rönni

Forssan seutu - Aluetalousvaikutukset uusiutuvassa energiajärjestelmässä -hanke: Kari Aikio

Suomalaisen maatilahautomomallin luominen ja pilotin rakentaminen Päijät-Hämeeseen: Elina Nummela

Liiton toimihenkilöt

Toiminnanjohtaja Päivi Rönni

Aluepäällikkö Kari Aikio

Kenttäpäällikkö Elina Nummela

Jäsenpalvelukehittäjä Outi Kyöstilä

Kesäharjoittelija Heidi Haataja (1.5.-31.7.2025)

9. Liiton käynnissä olleet hankkeet ja niiden toiminta lyhyesti

MegaBoostia Hämeen maatalous- ja maaseutuyrittäjyyteen - yhteistyöhanke

MegaBoosti -hanke pyöri koko vuoden aktiivisesti. Hanketta toteutetaan samoin raamein, omissa hankkeissaan myös MTK-Kaakkois-Suomen ja MTK-Uusimaan toiminta-alueilla. Yhteistyökumppanina kaikissa hankkeissa toimii Melan Välitä Viljelijästä -projekti.

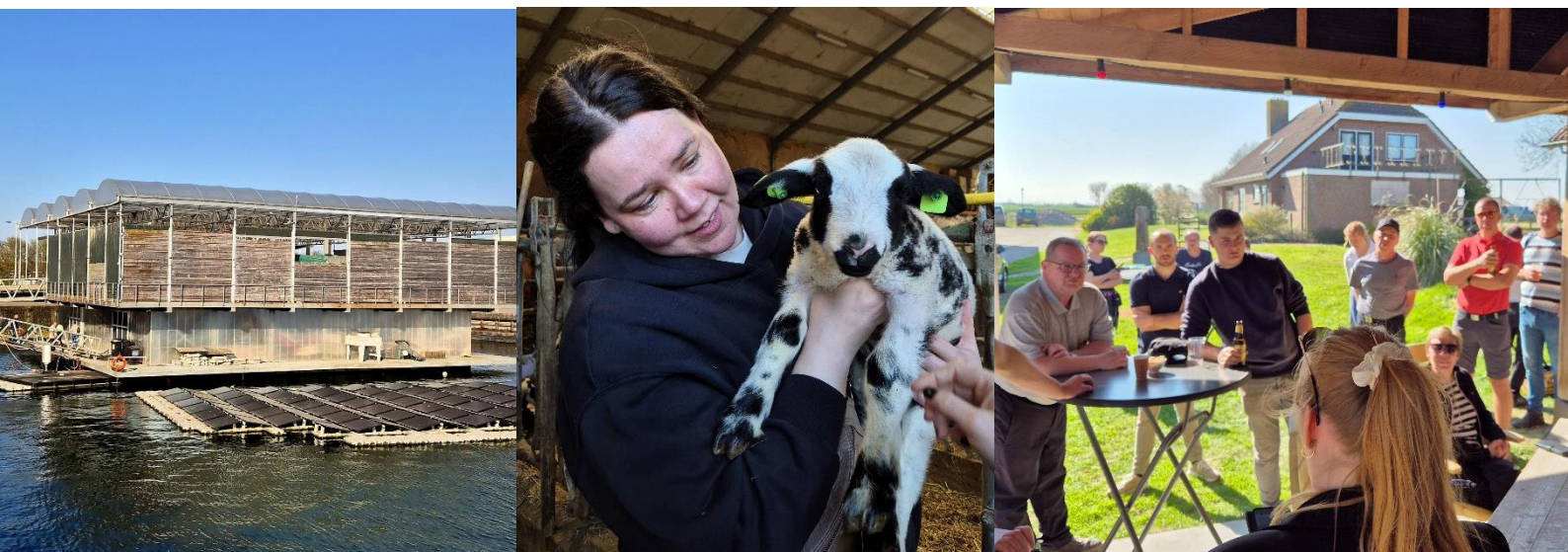
Hankkeen tavoitteena on hämäläisten maatalojen omistajanvaihdosten kehittäminen lisäämällä tietoa omistajanvaihdosprosessista sekä vuorovaikutuksen merkityksestä luopujan, uuden yrittäjän sekä mahdollisen muun perheen välillä. Tavoitteisiin kuuluu myös maatalouden julkikuvan kehittäminen ja maatalousyrittäjyyden PR-työ.

Vuoden 2025 aikana julkaistiin 5 MegaBoosti –podcastjaksoa, jotka käsittelevät puhumisen merkitystä, puolisoiden tarinoita, myyntiin valmistautumista sekä rahoitusta. Podcastissa oman tarinansa pääsi kertomaan useita viljelijöitä sekä asiantuntijoita ympäri hankealuetta.

Hankkeet järjestivät syksyn aikana ulkomaan matkan tutustuen Alankomaiden maatalouteen ja ruoantuotantoon. Nuorille tuottajille ja luopujille järjestettiin omat illanvietot ruoan, asiaohjelman ja vertaistuen äärellä. Vuoden aikana tehtiin yhteistyötä ProAgria Etelä-Suomen KaMu-hankkeiden kanssa järjestäen yrittäjien osaamiseen ja tulevaisuuteen keskittyvään tietoisuuskampanian työpajasarjan. Instagram-sarja Iltanuotiolla keskittyi kolmena iltana käsittelemään maatalon luopumiseen ja uudenlaisen tulevaisuuden rakentamiseen liittyviä teemoja. Opinto-ohjaajille järjestettiin Teams-tilaisuus, jossa esiteltiin luonnonvara-alan kouluttautumismahdollisuuksia.

Hanke teki aktiivista viestintää somessa sekä jäsenkirjein kohderyhmilleen uusille tuottajille, luopuville yrittäjille sekä luonnonvara-alan sidosryhmille, jotka toimivat mukana jossain kohtaa omistajanvaihdosta.

Hankkeen kulut vuonna 2025 olivat 54 860,62 euroa, josta julkisen rahoituksen osuus oli 46 631,53 euroa.

10. Liiton ja yhdistysten jäsenet

Liitolla oli jäseninään 20 MTK-yhdistystä, joissa oli vuoden lopussa 2025 yhteensä 8 117 jäsentä (v. 2024 8173). Vuoden alusta toimintansa aloitti MTK Itä-Häme, johon yhdistyivät MTK Hartola, MTK Heinola ja MTK Sysmä. Yhteisöjäseninä olivat Osuuskunta Tuottajain Maito, Osuuskunta Länsi-Maito, Hämeenlinnan Osuusmeijeri, Itikka ja Lihakunta, LSO, Metsänhoitoyhdistys Päijät-Häme sekä Lähitapiola Vellamo ja Loimi-Häme.

Jäsenmäärän lasku jatkui maltillisena rakennekehityksen edetessä. Järjestäytymisaste liiton alueella vuoden 2024 (suluissa v. 2023) lopussa oli pelloista 70 % (69 %) ja tiloista 66 % (66 %). Vuodelta 2025 tietoja ei ole vielä saatavilla.

Yhdistys	Jäsenten lkm.				
	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021
MTK Akaa-Sääksmäki	210	220	232	231	242
MTK Asikkala	436	439	474	537	542
MTK Hartola	*	160	164	176	182
MTK Hattula-Kalvola	454	468	480	506	519
MTK Hauho	416	406	423	423	421
MTK Hausjärvi-Riihimäki	569	564	588	603	609
MTK Heinola	*	167	179	171	176
MTK Hämeenlinna	83	84	91	92	96
MTK Itä-Häme	760				
MTK Janakkala-Renko ry	606	659	691	718	748
MTK Kuhmoinen	111	107	113	115	123
MTK Kylmäkoski	208	206	213	220	236
MTK Kärkölä	324	325	330	346	341
MTK Lahti	41	40	40	51	50
MTK Lammi-Tuulos	605	583	616	630	655
MTK Loppi	469	494	514	520	551
MTK Lounais-Häme	1327	1317	1408	1499	1535
MTK Nastola	149	142	156	163	165
MTK Padasjoki	234	237	259	276	284
MTK Salpausselkä	483	489	506	527	525
MTK Sysmä	*	437	465	474	500
MTK Urjala	312	308	314	329	344
MTK-Iitti **)	320	321	330	324	321
	8117	8173	8256	8607	8844
	*) Yhdistykset yhdistyneet vuoden alusta MTK Itä-Hämeeksi				
	**) Liiton jäsenyys alkanut v. 2024				

11. Etelä-Hämeen maakuntarahasto

Etelä-Hämeen maakuntarahasto myönsi avustusta yhteensä 2800 euroa Janakkalan Reserviupseerikerholle (1000 e) ja Jääkäriyhistön Kilta ry:lle (1800 e). Avustushakemuksia tuli maakuntarahastolle edellistä vuotta vähemmän.

12. Maataloustuottajain Etelä-Hämeen säätiö

Maataloustuottajain Etelä-Hämeen säätiö toimii MTK Hämeen alueella. Säätiö avusti kertomusvuonna liiton kehittämisprosessia, maaseutunuorten toiminnan edistämistä, uusien luottamushenkilöiden perehdyttämistä MTK Hämeen järjestötoimintaan sekä luottamushenkilöiden tulevaisuuden vaikuttajatyöhön valmentavaa koulutusta. Säätiön puheenjohtaja oli Ilkka Säynätjoki Kuhmoisista. Uutena jäsenenä säätiön hallituksessa aloitti Laura Hämäläinen Hämeenkoskelta. Muut hallituksen jäsenet olivat Jukka-Pekka Kataja, Simo Toivonen ja Eero Teppola. Asiamiehenä toimi Jyrki Näsi.

13. Liiton talous

Liiton taloudellinen tilanne on hyvä. Tilikauden ylijäämä on 42 603, 71 euroa (vuonna 2024 ylijäämää 75 760, 46 euroa). Taseen loppusumma on 3 156 840, 87 euroa (vuonna 2024 3 083 421,23 euroa).

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
Varsinainen toiminta		
Varsinaisen toiminnan tuotot		
Koulutus ja Kurssitoiminta	18 300,00	12 675,00
Yhteistyötuotot	15 243,34	14 580,78
Tilaus- ja ilmoitustuotot	1 988,00	3 382,33
Saadut korvaukset	2 760,00	2 400,00
Muut yleistuotot	50 279,74	15 721,14
Hanketuotot	48 206,07	14 499,96
Varsinaisen toiminnan tuotot yhteensä	136 777,15	63 259,21
Varsinaisen toiminnan kulut		
Palkat ja palkkiot	-271 086,93	-242 163,36
Henkilöstökulut	-73 325,64	-76 412,12
Vuokrat	-10 769,94	-10 910,88
Koulutus ja kurssitoiminta	-14 238,21	-1 518,00
Matkakulut	-62 637,01	-31 643,07
Kokoukset ja muut tilaisuudet	-77 701,29	-31 588,32
Poistot	-253,26	-337,68
Muut kulut	-60 689,60	-56 811,15
Varsinaisen toiminnan kulut yhteensä	-570 701,88	-451 384,58
Etelä-Hämeen Maakuntarahasto		
	0,00	0,00
Tuotot	11 805,77	12 483,35
Kulut	-2 864,34	-7 564,50
Rahastoon siirto	-8 941,43	-4 918,85
VARAINHANKINTA YHTEENSÄ	-433 924,73	-388 125,37
Varainhankinta		
Tuotot	352 359,78	336 323,13
VARAINHANKINTA YHTEENSÄ	352 359,78	336 323,13
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot	130 053,87	136 835,74
Kulut	-5 885,21	-9 273,04
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA YHTEENSÄ	124 168,66	127 562,70
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ YHTEENSÄ	42 603,71	75 760,46

TASE	31.12.2025	31.12.2024
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	759,76	1 013,02
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	759,76	1 013,02
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	1 888 820,92	1 588 820,92
Sijoitukset yhteensä	1 888 820,92	1 588 820,92
Omakatteinen rahasto	267 197,63	258 256,20
Omakatteisten rahastojen varat yhteensä	267 197,63	258 256,20
Pysyvät vastaavat yhteensä	2 156 778,31	1 848 090,14
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	3 549,12	1 163,69
Siirtosaamiset	24 113,44	31 580,75
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	27 662,56	32 744,44
Saamiset yhteensä	27 662,56	32 744,44
Rahat ja pankkisaamiset	972 400,00	1 202 586,65
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	1 000 062,56	1 235 331,09
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 156 840,87	3 083 421,23
TASE	31.12.2025	31.12.2024
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Omakatteiset rahastot		
Omakatteinen rahasto 1	267 197,63	258 256,20
Omakatteiset rahastot yhteensä	267 197,63	258 256,20
Muut rahastot		
Muut rahastot	2 565 021,88	2 489 261,42
Muut rahastot yhteensä	2 565 021,88	2 489 261,42
Tilikauden yli-/alijäämä	42 603,71	75 760,46
Oma pääoma yhteensä	2 874 823,22	2 823 278,08
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Ostovelat	38 701,24	27 777,52
Muut velat	199 394,99	183 277,82
Siirtovelat	43 921,42	49 087,81
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	282 017,65	260 143,15
Vieras pääoma yhteensä	282 017,65	260 143,15
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 156 840,87	3 083 421,23